

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1984

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
146

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 413

Τροποποίηση του αναλυτικού προγράμματος των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

α) Τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 28 και της παραγράφου 4 του άρθρου 31 του Νόμου 309/76 «περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδεύσεως».

β) Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 της κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Η/5421/82 με τίτλο «ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ 474, τ. Β', 13.7.82).

γ) Τις πράξεις 60, 61, 79 του 1983 και 7, 12, 16, 20, 23, 25, 28, 34, 37, 45, 59, 67 του 1984 του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ), στις οποίες διατυπώθηκε η σχετική γνώμη του σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 2 του Νόμου 186/1975.

δ) Τη σχετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας που περιέχεται στην 548/84 πράξη του, με πρόταση του αρμόδιου Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε :

Άρθρο 1.

1. Στο εδάριο α' της παραγράφου 2 της διδακτέας ύλης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση της Α' τάξης Γυμνασίου, όπως ορίζεται από το άρθρο 2 του Π. Δ/τος 831/77 (ΦΕΚ 270, τ. Α', 20.9.77, σελίδα 2513), η περίοδος «Κατόπιν θα διδαχθούν στις κορυφαίες της στιγμές» αντικαθίσταται ως εξής : «Κατόπιν θα διδαχθούν οι ενότητες :

Κεφάλαιο Α'

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ & ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

1. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ (εναρμόνιση της κατοικίας με το περιβάλλον και την ιστορία του τόπου, προσανατολισμός της κατοικίας, φυσικός φωτισμός).

2. ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (για καλή λειτουργικότητα, για εξοικονόμηση χώρου, για αισθητική ομορφιά).

3. ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (αρχιτεκτονική επίπλα, διακόσμηση, υφαντά, κεντήματα, παραδοσιακές μορφές διακόσμησης, διακόσμηση και πρακτική ωφελιμότητα).

4. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (είδη εξοπλισμού και επίπλωσης, οι υπερβολές και το μέτρο, αναλογία και χάρη).

5. Η ΑΝΕΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑ (λόγω μεγέθους, ως αποτέλεσμα καλής διευθετήσεως, λύσεις πρακτικών δυσκολιών).

6. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟΥ (για συνηθισμένα άτομα, για άτομα με ειδικές ανάγκες, απλότητα και πρακτικότητα, χώροι τακτοποίησης ατομικών ειδών).

Κεφάλαιο Β'

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

7. Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ηλεκτρισμός, ηλεκτική ενέργεια, αεολική ενέργεια, άλλοι τρόποι εξοικονόμησης ενέργειας).

8. ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ (είδη χρήση τους, συντήρησή τους, βαθμός επικινδυνότητας).

9. ΘΕΡΜΑΝΣΗ - ΨΥΞΗ (φυσικός αερισμός, είδη θέρμανσης, ψύξη, ζεστό νερό).

10. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (αγροτικές περιουσίες, η αστική κατοικία, συμβολή των ιδιοκτητών και χρηστών της κατοικίας, καθώς και των κρατικών φορέων).

11. ΑΠΟΦΥΓΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (να μάθουμε τη χρήση των οικιακών συσκευών, μέτρα για την αποφυγή ατυχημάτων, αντιμετώπιση ατυχημάτων).

Μέρος Β'

ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ

Κεφάλαιο Α'

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ

12. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ (λόγοι βιολογικοί, κοινωνικός περιγυρός, ιστορική αναδρομή, η προσωπική περιποίηση).

13. Η ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ (η αίσθηση του μέτρου, το προσωπικό ταίριασμα, ούτε ατημελησία ούτε υπερβολή).

14. ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ (εμπρόσθη και άνετη, ανθυγιεινά φορέματα το υπερβολικό σε ποσότητα ντύσιμο αντί ασθένειας, μαλακότητα και σκληραγώγηση του σώματος).

Κεφάλαιο Β'

ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

15. Η ΥΠΕΡΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ (πλήθος, ποικιλία, φτηνό κόστος, ευκολία, πιθανότητες εξαπάτησης).

16. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ - ΑΓΟΡΩΝ (αναγκαιότητα προγραμματισμού, τρόποι και επιτυχία προγραμματισμού, οικογενειακό συμβόλαιο).

17. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΑ ΜΑΓΑΖΙΑ (ποιότητα, κόστος, ανάγκη χρήσης, εποχή, «προσφορές», «ευκαιρίες», «εκπτώσεις», έλεγχος τιμών και ποιότητας, άσκοπες περιπλανήσεις, αγορά από την πηγή και από μεταπωλητές, ετικέτες, εντιμότητα στις συναλλαγές).

18. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ (Ελληνικά και Ξένα υφάσματα, είδη υφασμάτων, αντοχή, κόστος).

19. ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (καθαριότητα, αποθήκευση, θερινά και χειμερινά ενδύματα, σωστή ταξινόμηση).

20. ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (αναγκαιότητα, βασικές τεχνικές γνώσεις, ωφέλειες από τις επιδιορθώσεις ενδυμάτων).

Κεφάλαιο Γ'

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

21. ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΟΣ

22. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ.

23. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΡΑΦΗ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΡΑΠΤΙΚΗΣ.

Κεφάλαιο Δ'

Η ΜΟΔΑ

24. ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ.

25. ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.

26. Η ΜΟΔΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ».

5. Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη της Γλωσσικής Διδασκαλίας του μαθήματος της Νεολληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α' και Β' τάξεων του Γυμνασίου, όπως ορίζεται από το άρθρο 2 του Π. Δ/τος 831/77 (ΦΕΚ 270, τ. Α', 20.9.77, σελίδες 2514-2516) αντικαθίσταται ως εξής :

«ΤΑΞΗ Α'

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

Η Γλωσσική Διδασκαλία του Γυμνασίου, που αποτελεί συνέχεια του αντίστοιχου μαθήματος του Δημοτικού, συνεχώνει και συνεξετάζει, με τρόπο δημιουργικό και ενεργητικό, την ύλη των παραδοσιακών κλάδων του γλωσσικού μαθήματος, δηλαδή της γραμματικής, των λεξιλογικών ασκήσεων, του συντακτικού και της έκθεσης.

Σκοπός του μαθήματος της γλωσσικής διδασκαλίας είναι να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοούν και να χρησιμοποιούν με ευχέρεια τον πλούτο και τους μηχανισμούς της γλώσσας μας, ώστε να εκφράζονται ορθά και κατά τρόπο προσωπικό, προφορικά και γραπτά, να προάγεται η πνευματική τους συγκρότηση και να διευκολύνεται η επικοινωνία τους με το περιβάλλον.

Ειδικότερα με τη διδασκαλία αυτού του μαθήματος επιδιώκεται :

α) να γνωρίσουν τα Ελληνόπουλα την ψυχосύνθεση και τον πολιτισμό του λαού μας και να αναπτύξουν τόσο τις προσωπικές όσο και τις εθνικές πνευματικές δυνάμεις,

β) να συλλαμβάνουν οι μαθητές, μέσα από το πλήθος των συγκεκριμένων περιπτώσεων, τους κανόνες που διέπουν

τη δομή και τη λειτουργία της γλώσσας, να ασκούνται να τους εφαρμόζουν στην πράξη και να διακρίνουν τα διάφορα γλωσσικά επίπεδα (λαϊκή γλώσσα, λόγια γλώσσα, επιστημονικός λόγος κ.α.).

γ) να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους και να συλλαμβάνουν τη σημασία των λέξεων με όλους τους δυνατούς τρόπους (σύνδεση των λέξεων με τα πράγματα, συμφραζόμενα, κυριολεκτική και μεταφορική χρήση, μορφήματα, παραγωγή και σύνθεση, συσχέτιση συνώνυμων και αντίθετων, σχήματα λόγου κ.λπ.),

δ) να αναγνωρίζουν, να σπουδάζουν και να συνθέτουν ευρύτερα σύνολα λέξεων και να αναπαράγουν μορφοσυνηκτικά φαινόμενα :

1) με ασκήσεις πάνω στο συνταγματικό και παραδειγματικό άξονα της γλώσσας,

2) με ασκήσεις ανάλυσης των προτάσεων σε άμεσα συστατικά,

3) με ασκήσεις πάνω σε μετασχηματιστικά πρότυπα, κ.α.

ε) να μαθαίνουν, να ακούν, να ρωτούν και γενικά να εκφράζονται με δημιουργικότητα, ευχέρεια και φυσικότητα στις ποικίλες μορφές της προφορικής επικοινωνίας και ιδιαίτερα στη συζήτηση,

στ) να ασκούνται στις γραπτές εκθέσεις και γενικότερα στο γραπτό λόγο, ώστε να διατυπώνουν τις σκέψεις τους με πληρότητα, ακρίβεια, σαφήνεια και κομψότητα,

ζ) να ασκούνται στην ορθογραφία, στη χρήση των σημείων στίξης και στην καλαίσθητη εμφάνιση των γραπτών τους,

η) να συνηθίζουν στη χρήση γλωσσικών βοηθημάτων, όπως είναι τα λεξικά (ορθογραφικά, ερμηνευτικά, ετυμολογικά κ.α.) τα βιβλία γλωσσικών ασκήσεων κ.λπ.

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ :

A. Ο λόγος, προφορικός και γραπτός. Οι λέξεις.

Στόχοι :

1. Πως πραγματοποιείται η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων με τους διάφορους κώδικες και ποια είναι η σημασία του λόγου, προφορικού και γραπτού.

2. Ποιοι είναι οι φθόγγοι της ελληνικής γλώσσας και ποιά τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου που τους αποδίδουν.

3. Τι είναι γενικά παράγραφος, πρόταση, λέξη και σημσιολογική μονάδα.

4. Τα μέρη του λόγου, η έννοια της λειτουργικότητας των λέξεων και ο τρόπος ένταξής τους στις κύριες και δευτερεύουσες γραμματικές κατηγορίες.

5. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης.

6. Ορθογραφία.

B. Η δομή της πρότασης γενικά. Τα είδη της πρότασης.

Στόχοι :

1. Τι είναι το ονοματικό και τι το ρηματικό μέρος της πρότασης.

2. Τι είναι τα λεκτικά σύνολα.

3. Ποιοι είναι οι κύριοι όροι της πρότασης (τι είναι υποκείμενο κατηγορήμα, αμετάβατο ρήμα, μεταβατικό ρήμα, συνδετικό ρήμα, αντικείμενο, κατηγορούμενο) και ποιές είναι οι απλές και οι αναπτυγμένες μορφές του ονοματικού και του ρηματικού μέρους της πρότασης.

4. Ποιά είναι τα είδη των προτάσεων ως προς τη δομή τους.

5. Πως γίνεται ο συνδυασμός και η επιλογή των λέξεων και των λεκτικών συνόλων για το σχηματισμό της πρότασης.

6. Με ποιές βάσεις κατατάσσουμε τις προτάσεις σε είδη.

7. Ποιά είναι τα στρώματα του λεξιλογίου της νεοελληνικής.

8. Τι είναι η παραγωγή και η σύνθεση γενικά, ποιές είναι πρωτότυπες, παράγωγες, απλές και σύνθετες λέξεις.

9. Από ποιές λέξεις παράγονται ρήματα.
10. Πως γράφονται οι εκθέσεις που έχουν διηγηματικό και περιγραφικό χαρακτήρα.
11. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης.
12. Ορθογραφία.

Γ. Η δομή της πρότασης αναλυτικά

Γα. Ανάλυση του ονομαστικού συνόλου και εξέταση των μερών του. Η δομή του ονομαστικού μέρους της πρότασης.

Στόχοι :

1. Ποιά είναι τα κύρια και ποιά τα δευτερεύοντα συστατικά ενός ονομαστικού συνόλου.
2. Ποιές είναι οι κατηγορίες του ουσιαστικού, κύριες και δευτερεύουσες (κύριες : κύριο - κοινό, έμφυχο - άφυχο, ανθρώπινο και μη ανθρώπινο, αριθμητό και μη αριθμητό, συγκεκριμένο - αφηρημένο, δευτερεύουσες : γένος, αριθμός, πτώση, κλίση).
3. Ποιός είναι ο ρόλος του οριστικού και αόριστου άρθρου.
4. Το επίθετο από γραμματική και συντακτική άποψη.
5. Οι ομοιόπτωτοι και ετερόπτωτοι προσδιορισμοί.
6. Ποιά είναι τα συστατικά του ονομαστικού μέρους της πρότασης και πως λειτουργούν (μορφές και λειτουργίες του υποκειμένου κ.τ.λ.)
7. Οι κυριότερες κατηγορίες παράγωγων ουσιαστικών και επιθέτων και οι σημασίες τους.
8. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης.
9. Ορθογραφία.

ΤΑΞΗ Β'

Ι. Γλωσσική διδασκαλία : ώρα 1

Σκοπός του μαθήματος :

Όπως προβλέπεται ανωτέρω για την Α' τάξη Γυμνασίου. Διδακτέα ύλη και στόχοι :

Α. Ανάλυση του ρηματικού συνόλου και εξέταση των μερών του. Η δομή του ρηματικού μέρους της πρότασης.

Στόχοι :

1. Οι διαλέσεις, οι φωνές, οι εγκλίσεις, οι χρόνοι και οι συζυγίες των ρημάτων.
2. Τα είδη του αντικειμένου.
3. Η ενεργητική και παθητική σύνταξη.
4. Τα συνδετικά ρήματα και τα είδη του κατηγορουμένου.
5. Οι αντωνυμίες και ο συντακτικός τους ρόλος.
6. Τα επιρρήματα, τα παράγωγα επιρρήματα και οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί.
7. Τα συστατικά του ρηματικού μέρους της πρότασης και οι λειτουργίες τους.
8. Τι είναι η σύνθεση, ποιές λέξεις χρησιμοποιούνται ως πρώτα και ποιές ως δεύτερα συνθετικά.
9. Τι είναι γήσια και τι κατηγορηστική σύνθεση, τι είναι παρασύνθετα.
10. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης.
11. Ορθογραφία.

Β. Η σύνδεση όρων και προτάσεων. Οι δευτερεύουσες προτάσεις.

Στόχοι :

1. Πως συνδέονται οι όροι και οι προτάσεις γενικά.
2. Τι είναι η παρατακτική σύνδεση.
3. Τι είναι η υποτακτική σύνδεση και ποιές οι κατηγορίες των εξαρτημένων προτάσεων.
4. Ποιές είναι οι ονομαστικές προτάσεις.
5. Ποιές είναι οι επιρρηματικές προτάσεις.
6. Πρόσων ειδών αναφορικές προτάσεις έχουμε.
7. Τι είναι ο ευθύς και τι ο πλάγιος λόγος.
8. Τι είναι οικολογικές λέξεων και τι ονοματοποιία.

9. Τι είναι οι συγκεκριμένες και τι οι αφηρημένες έννοιες.

10. Ορισμός.

11. Η πολυσημία των λέξεων γενικά, η κυριολεξία και η μεταφορά.

12. Τα ομόνυμα, ομόηχα, παρώνυμα, συνώνυμα, αντώνυμα, ταυτόσημα.

13. Η αλλαγή της σημασίας των λέξεων για λόγους μεταφορικούς και μετωνυμικούς.

14. Σχήματα λόγου.

15. Τι είναι επιστολή και πως γράφεται.

16. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης.

17. Ορθογραφία.

6. Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη του μαθήματος των Αγγλικών όλων των τάξεων του Γυμνασίου, όπως προβλέπεται από το άρθρο 2 του Π.Δ/τος 831/77 (ΦΕΚ 270, τ. Α', 20.9.77) και από το άρθρο 1 του Π.Δ/τος 374/78 (ΦΕΚ 79, τ. Α', 15.5.78), αντικαθίσταται ως εξής :

«Α. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της διδασκαλίας της Αγγλικής στο γυμνάσιο είναι να αναπτύξει στο μαθητή την ικανότητα να αντιλαμβάνεται και να παράγει αυθεντικό προφορικό και γραπτό λόγο προκειμένου να μετέχει επικοινωνητικά σε καθημερινές καταστάσεις κοινωνίας με άλλα άτομα που μιλάνε την ξένη γλώσσα — κυρίως στο δικό του κοινωνικό χώρο. Πιο συγκεκριμένα, όταν βρεθεί σε πραγματική κατάσταση επικοινωνίας, ο μαθητής πρέπει (α) να αντιλαμβάνεται τα μηνύματα που του μεταδίδονται γραπτά η προφορικά, (β) να παράγει τα μηνύματα αυτά που εξυπηρετούν όσο το δυνατό περισσότερες ανάγκες επικοινωνίας στον κοινωνικό χώρο. Επειδή όμως, η επικοινωνιακή ικανότητα απαιτεί γνώσεις χρήσης (usage) της γλώσσας και χρησιμοποίησής της (use), η διδασκαλία στο γυμνάσιο στοχεύει και στα δύο. Το αποτέλεσμα θα είναι να παράγει ο μαθητής γλωσσικές πράξεις (speech acts) που είναι κατάλληλες για την κάθε κοινωνική περίπτωση και που είναι αρκετά σωστές από άποψη γραμματικοσυντακτική ώστε να μην παρεμποδίζεται η επικοινωνία.

Β. ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η διδασκαλία της Αγγλικής στο γυμνάσιο κύριο στόχο έχει να αναπτύξει στο μαθητή κάποιες πνευματικές και κοινωνιογλωσσικές δεξιότητες, έτσι ώστε σταδιακά να αποκτήσει τη δυνατότητα να καταλαβαίνει :

α) Μικρά, απλά αυθεντικά κείμενα, όπως είναι οι αγγελίες, τα προσπέκτους, τα σημειώματα, προσωπικές επιστολές, στήλες εφημερίδων (ειδικές στήλες ψυχαγωγίας, κόμικς, μικρές αγγελίες), γραπτή ειδήση, ετικέτες προϊόντων, διαφημίσεις, αφίσσες, οδηγίες χρήσης, καταλόγους κ.λ.π.

β) Απλό προφορικό λόγο όπως εύκολους διαπροσωπικούς διαλόγους, ειδήσεις, το δελτίο καιρού, διαφημίσεις, ανακοινώσεις, αγγελίες, οδηγίες χρήσης, κατασκευής και λειτουργίας, παραγγέλματα, τραγούδια κ.λ.π.

Εξίσου σημαντικός στόχος της διδασκαλίας στο γυμνάσιο είναι να αποκτήσει ο μαθητής, σταδιακά, την ικανότητα να παράγει :

α) Προφορικό λόγο με τη μορφή διαλόγου (σε θέματα που τον ενδιαφέρουν), ανταλλαγής συγκεκριμένων πληροφοριών, διατύπωσης επιθυμιών ή αναγκών του, οδηγιών, ανακοινώσεων κ.λ.π.

β) Γραπτό λόγο για να μπορεί να συμπληρώσει ένα έντυπο, να γράψει ένα σημείωμα ή ένα σύντομο φιλικό γράμμα, να κάνει μια λίστα, να σηματοδοτήσει, να δώσει τίτλους σε εικόνες, να κάνει κάποιο πρόγραμμα, να δώσει οδηγίες χρήσης, λειτουργίας και κατασκευής κ.λ.π.